

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-11/24-S
Sp. zn. ČŠIS-S-3/24-S

Název	Základní škola Jana Václava Sticha - Punta Žehušice
Sídlo	Ke Křížku 190, 285 75 Žehušice
E-mail	skola@zszehusice.cz
IČO	75 034 603
Identifikátor	600 046 541
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jan Kramář
Zřizovatel	městys Žehušice
Místo inspekční činnosti	Ke Křížku 190, Žehušice
Inspekční činnost na místě	16. – 18. ledna 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků základního a zájmového vzdělávání podle školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“), jejich naplňování a souladu s právními předpisy a příslušným rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny, školního klubu a školní jídelny. V areálu školy jsou vytvořeny vhodné podmínky zajišťující rozvoj pohybových dovedností žáků i realizaci aktivit podporujících jejich environmentální povědomí.

Od předchozí inspekční činnosti v roce 2018 došlo k nárůstu počtu tříd i žáků. Škola poskytuje vzdělání v 10 třídách 226 žákům 1. – 9. ročníku, včetně 22 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), z nichž čtyři jsou vzděláváni podle individuálního vzdělávacího plánu. ZŠ eviduje dva žáky s odlišným mateřským jazykem bez výrazné jazykové bariéry. Nejvyšší povolený počet žáků je naplněn na 84 %.

Zájmové vzdělávání je uskutečňováno ve dvou odděleních školní družiny pro 50 účastníků a ve školním klubu pro 25 účastníků. Nejvyšší povolený počet je naplněn na 100 %.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) vykonává svou funkci od 1. srpna 2021. Na základě vlastních dlouhodobých zkušeností i dobré znalosti prostředí zpracoval koncepci s ucelenou představou o strategickém rozvoji ZŠ. Dílčí cíle jsou postupně naplňovány a pravidelně vyhodnocovány ve výročních zprávách i při jednáních pedagogické rady. Stále se však nedaří stabilizovat pedagogický sbor a vytvořit efektivně spolupracující a navzájem se respektující tým.

Ředitel vhodně přenesl část řídicích kompetencí na svou zástupkyni. Kvalitu a efektivitu vzdělávacího procesu oba sledují především prostřednictvím hospitací a evaluačních prostředků. Většinou identifikují rizika a přijímají opatření, jejichž účinnost však již následně téměř nevyhodnocují.

Základní vzdělávání zajišťuje 19 učitelů za podpory šesti asistentek pedagoga, zájmové vzdělávání je organizováno třemi vychovatelkami. Podíl odborně kvalifikovaných pedagogů k datu inspekce činil 96 %. Ředitel prokazatelně usiluje o zajištění vzdělávání odborně kvalifikovanými pedagogy. Chybějící odborná kvalifikace se při výuce negativně projevila, přestože škola má účelně propracovaný systém podpory začínajících, nových a odborně nekvalifikovaných pedagogů, včetně vzájemných hospitací s uvádějícími učiteli. Příležitost ke zlepšení kvality vzdělávání je v rozšíření vzájemných hospitací ve větší míře napříč celým pedagogickým sborem.

Vedení ZŠ vytváří dobré podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, které vychází z potřeb školy a cílí především na rozvoj digitálních kompetencí v oblasti školní robotiky a výuky informatiky. Chybí jeho zaměření na posílení pozitivního klimatu školy a vzájemnou spolupráci pedagogů či na inovativní metody výuky spojené s kritickým myšlením.

Školní poradenské pracoviště tvoří výchovná poradkyně a školní metodička prevence, která si doplňuje odbornost specializačním studiem. Poskytují většinou vhodnou podporu, poradenství a konzultace žákům, jejich zákonným zástupcům i pedagogickým pracovníkům. Kariérové poradenství se daří zajišťovat v potřebném rozsahu i kvalitě. V ZŠ pracuje žakovský parlament, který dává vedení školy náměty pro zlepšení prostředí či realizaci aktivit zpěstřujících vzdělávací proces.

Informace o činnosti ZŠ jsou zákonným zástupcům poskytovány v dostatečné míře prostřednictvím webových stránek, nástěnek, školního informačního systému, na třídních schůzkách aj.

Finanční zabezpečení školy, materiální a prostorové podmínky umožňují realizaci cílů ŠVP i vzdělávání zdravotně znevýhodněných žáků. Pro dělení velmi početných tříd především na prvním stupni již není v současné době vyhovující prostor. Nad rámec prostředků přidělených ze státního rozpočtu a z rozpočtu obce se škola zapojila do Národního plánu obnovy. Získané finanční prostředky vhodně využila např. na vybavení digitálními učebními pomůckami, na celkovou modernizaci vybavení digitálními

technologemi, vybudování nové počítačové učebny. Ve spolupráci se zřizovatelem se daří významně zlepšovat vzdělávací prostředí, např. byl zhotoven tartanový povrch na školním hřišti, obnovován nábytek ve třídách, zakoupeny učební pomůcky pro dva nevidomé žáky. Školní družina a školní klub pro svou činnost využívají samostatně velmi dobře vybavené místnosti i další prostory ZŠ.

Vedení školy dbá na prevenci rizik, všichni žáci i účastníci zájmového vzdělávání jsou poučováni o zásadách a pravidlech bezpečného chování. Budova je zajištěna proti vstupu neoprávněných osob, realizovaná opatření byla v průběhu inspekční činnosti účinná.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ke společným znakům hospitovaných hodin patřilo esteticky podnětné prostředí jednotlivých tříd a většinou klidná pracovní atmosféra. Výuka byla často vhodně propojena se zkušenostmi žáků z reálného života. Vzdělávací cíle byly stanoveny v souladu se ŠVP, směřovaly zejména k upevňování znalostí a dovedností, téměř v polovině hodin byly cíleně rozvíjeny postoje žáků. Převažovala účelná frontální výuka, jen ojediněle byla zařazena samostatná práce. Učitelé podporovali žákovskou spolupráci činnostmi ve skupinách či ve dvojicích, ne vždy byly tyto zvolené formy výuky efektivní. Příležitostí pro zlepšení je čtenější zařazení prvků činnostního učení, kreativity i aktivního a kritického myšlení. Pouze ve čtvrtině hodin byli žáci vedeni k objevování nových poznatků, k diskusi, konstruktivnímu řešení zadaných úloh, obhajování a porovnávání postupů řešení. Učitelé využili didaktickou techniku převážně k vizuální opoře při opakování nebo výkladu nového učiva, ojediněle pro práci žáků. Prostor pro zlepšení je také v diferenciaci úloh a možnosti výběru úkolů s různou kognitivní náročností žáky se SVP, nadanými či motivovanými. Zpětná vazba vztahující se k dalšímu učení byla poskytnuta ve dvou pětinach hodin, jinak učitelé pouze stručně zhodnotili splnění zadaného úkolu. Aktivity zaměřené na sebereflexi, sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení byly zařazeny ojediněle, stejně jako vhodně strukturovaný závěr s formativním hodnocením. Žáci se SVP byli individuálně podporováni a efektivně povzbuzováni k plnění zadaných úkolů především asistentkami pedagoga, které působí v polovině tříd.

Výuka českého jazyka na prvním stupni byla kvalitní, věcně správná, bohatá svým obsahem. Učitelé dokázali využívat různé metody práce, zpestřit vzdělávání prostřednictvím hry a motivovat žáky k aktivnímu zapojení do činností. Podpora byla také založena na dalších pozitivních prvcích, jako např. pochvala, povzbuzení, průběžné hodnocení. Vhodně byla zařazena grafomotorická, paměťová i analyticko-syntetická cvičení, v první třídě učitel příhodně kladl důraz na správnou výslovnost hlásek. Pozitivem výuky anglického jazyka byla komunikace přizpůsobená věku a znalostem žáků včetně zadávaných instrukcí v první části hodiny, kdy byla náležitá pozornost věnována rozšiřování slovní zásoby. Efektivita výuky byla snížena následnou nepřiměřeně dlouhou písemnou aktivitou bez využití komunikačních dovedností jednotlivých žáků.

Při výuce matematiky učitelky zařadily aktivizační početní rozcvičky, byly účinně zopakovány a upevňovány již dříve získané vědomosti. Jedna ze dvou sledovaných hodin byla účelně motivována reálnou situací, příhodně naplňovala postojové cíle, její efektivita však byla snížena ne zcela vhodně zvolenou formou práce v početných skupinách. Ve výuce geometrie byly použity názorné pomůcky k vyvození a lepšímu pochopení nového učiva. Ve sledovaných hodinách v oblasti Člověk a jeho svět pedagogové většinou účelně využívali zkušenosti a znalosti žáků, dávali všem dostatečný prostor pro plnění úkolů. Ve dvou třetinách hospitovaných hodin metoda řízeného rozhovoru dokázala žáky příhodně motivovat, realizované činnosti byly pestré i efektivní.

Při výuce společenskovedních předmětů (českého jazyka, výchovy k občanství a dějepisu) na druhém stupni vyučující většinou vhodně motivovali žáky např. zařazením brainstormingu a tematických prezentací. Aktivity zaměřené na čtení a literaturu účelně vedly žáky k zájmu o knihy a podporovaly čtenářské dovednosti. Žáci četli s porozuměním a účinně využívali zjištěné informace při další práci. Při výuce dějepisu učitel vhodně vedl řízenou diskusi žáků a zařadil praktický úkol s čtením klínového písma.

Hospitované hodiny anglického a německého jazyka se vyznačovaly cíleným procvičováním slovní zásoby a správné výslovnosti. Učitelky se žáky komunikovaly převážně v cizím jazyce, vhodně kladly důraz na překlad a porozumění textu, účelně využily digitální techniku. Žáci velmi dobře reagovali a rozvíjeli své dovednosti a znalosti. V německém jazyce byla příhodně zařazena aktivizační cvičení v průběhu hodiny.

Výuka přírodovědných předmětů na druhém stupni (matematika, přírodopis, chemie, zeměpis) byla připravená a věcně správná. V matematice byli žáci vedeni k využívání postupů podle nezbytných algoritmů. V hodinách přírodopisu a chemie se negativně projevila absence odborné kvalifikace vyučující při realizaci neúčelně zvolených metod a forem práce. Při výuce zeměpisu žáci efektivně pracovali s různými typy map, vyvozovali informace, jichž následně využili k dalším činnostem, patřičně odpovídali na dotazy a věcně diskutovali.

Činnosti školní družiny i školního klubu vhodně navazovaly na rozvrh vyučovacích hodin v ZŠ. Vzdělávací programy účastníkům umožňují trávit volný čas využitím pestré nabídky zájmových činností. Kladem je cílená podpora osobnostních a sociálních dovedností účastníků prostřednictvím pestré škály aktivit s různým zaměřením. Účastníci jsou zapojeni do celoroční hry, která smysluplně podporuje pozitivní vztah k přírodě a zvířatům. K dosažení vzdělávacího cíle byla využita diferenciací činností pro každého podle jeho zájmu. Komunikace mezi vychovatelkami a účastníky byla účelná, ti byli vždy respektováni a dodržovali společně předem stanovená pravidla. K relaxaci po vyučování přispívala i celková příjemná atmosféra. Vychovatelky spolu aktivně spolupracují a efektivně si předávají poznatky a zkušenosti, což přispívá ke zkvalitňování zájmového vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola posuzuje efektivitu vzdělávání interními i externími evaluačními prostředky. Výsledky žáků jsou pravidelně posuzovány běžnými způsoby např. hospitacemi a hodnocením čtvrtletních a tematických prací. Dále ZŠ využívá systému dotazníků se zaměřením na různé oblasti vzdělávání i života školy, vedení však plně nevyhovuje získané informace.

V celkovém hodnocení prospěchu ve školním roce 2022/2023 cca 69 % žáků prospělo s vyznamenáním a 31 % žáků prospělo. Na prvním stupni bylo ohroženo školním neúspěchem 11 % žáků, na druhém již 27 %. Přejít žáků z prvního stupně na druhý byl v posledních dvou letech pro část žáků náročný, u více než poloviny z nich došlo ke zhoršení prospěchu. K problematickým předmětům z pohledu úspěšnosti patří matematika, český jazyk a anglický jazyk. Škola v minulých letech pravidelně poskytovala doučování, ve školním roce 2023/2024 není tato podpora systematická.

ZŠ vytváří žákům vhodné podmínky pro aktivní zapojení do soutěží s ohledem na jejich individuální předpoklady, dosahované výsledky pravidelně oceňuje. Počet pochval udělených ve školním roce 2022/2023 významně převažoval nad počtem uložených kázeňských opatření. Dodržování třídních pravidel a zařazování preventivních programů do výuky aktivně napomáhají prevenci rizikového chování. Efektivní pro sociální

a osobnostní rozvoj žáků jsou pravidelně realizované adaptační pobyty. Příležitostí ke zlepšení v této oblasti je začlenění třídnických hodin mezi pravidelné aktivity směřující ke stmelování třídních kolektivů a umožňující intenzivnější působení na žáky v případě identifikace rizikových jevů.

Získávání a vyhodnocování informací o úspěšnosti absolventů školy v dalším vzdělávání nebo profesionálním životě je založeno na individuálních sděleních některých bývalých žáků.

Spolupráce školy se zřizovatelem, okolními školami a organizacemi s různým zaměřením pozitivně ovlivňuje kvalitu průběhu i výsledků vzdělávání. ZŠ tradičně pořádá sportovní soutěže, které se účastní i okolní školy.

V zájmovém vzdělávání se daří naplňovat cíle ŠVP. Účastníci jsou systematicky vedeni k rozvoji sociálních dovedností, pravidelně se účastní společenských a kulturních akcí pořádaných školou. Vhodnou formou je tak získávána zpětná vazba od veřejnosti o činnosti školní družiny a školního klubu.

Závěry

Vývoj školy

- Změna ve vedení školy.
- Nárůst počtu žáků i tříd, částečná obměna pedagogického sboru.
- Zlepšení vybavení v oblasti digitální techniky a sportovního zázemí.
- Odstranění některých nedostatků zjištěných při předešlé inspekční činnosti, přetrvává nevyhodnocování účinnosti přijatých opatření a nedostatečné využívání různých forem hodnocení.

Silné stránky

Školní družina, školní klub

- Systematická spolupráce vychovatelek přispívající ke kvalitě zájmového vzdělávání. (3.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Základní škola

- Nedostatečná účinnost kontrolního systému s negativním dopadem do průběhu a částečně i do výsledků vzdělávání. (2.1)
- Nestabilní pedagogický sbor, pouze částečná efektivní týmová spolupráce se vzájemným respektem a kolegiálními vztahy. (3.3)
- Chybějící diferenciací obsahu vzdělávání vzhledem k nadaným žákům a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zkvalitnit kontrolní systém, pravidelně vyhodnocovat účinnost přijímaných opatření.

- Stabilizovat pedagogický sbor, zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na posílení pozitivního klimatu školy a vzájemnou spolupráci učitelů.
- Zařadit do výuky různé formy hodnocení, včetně sebehodnotících aktivit s ohledem na vlastní učení žáků a učení vrstevníků.
- Obohatit vzdělávání četnějším využitím digitální techniky pro vyhledávání, třídění a analyzování informací podporující kritické myšlení.
- Diferencovat obsah vzdělávání každého žáka vzhledem k jeho maximálnímu potenciálu.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Dokumentace ke zřízení školy – zřizovací listina, jmenování ředitele, výpis z rejstříku škol a školských zařízení k termínu inspekční činnosti
2. ŠVP pro základní vzdělávání a pro zájmové vzdělávání ve školní družině a školním klubu, účinné k termínu inspekční činnosti
3. Školní řád základní školy a vnitřní řady školní družiny a školního klubu, účinné k termínu inspekční činnosti
4. Záznamy z pedagogické rady za školní roky 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti (vzorek)
5. Dokumentace školního poradenského pracoviště za školní roky 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti (vzorek)
6. Školní matrika základní školy, školní družiny a školního klubu včetně údajů o prospěchu žáků a dokladů o přijímání žáků a účastníků ke vzdělávání, školní roky 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti (vzorek)
7. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd a učitelů, třídní knihy a přehledy výchovně vzdělávací práce za školní rok 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
8. Evaluační materiály (hospitační záznamy, vyhodnocení externího testování), školní rok 2023/2024 k termínu inspekční činnosti (vzorek)
9. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023
10. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-535/18-S, z 18. 4. 2018
11. Pedagogická koncepce a koncepce rozvoje školy
12. Webové stránky školy www.zszechusice.cz
13. Personální dokumentace vedená ve školním roce 2023/2024 k termínu inspekční činnosti (vzorek)
14. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků za školní roky 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti

15. Ekonomická dokumentace (účetní závěrka za rok 2022 a průběžná za rok 2023)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Dana Šilhánová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Jana Pavlová, Ph.D., školní inspektorka

Bc. Marcela Jüstelová, školní inspektorka

8. února 2024